

1 Istnienie postępowania w sprawie wydania nakazu zapłaty

Postępowanie w sprawie nakazu zapłaty (postępowanie nakazowe) uregulowano w art. 1014–1025 nowego kodeksu postępowania cywilnego, który wszedł w życie dnia 15 lutego 2013 r.

1.1 Zakres i postępowanie

1.1.1 Jakiego rodzaju roszczeń są kwalifikowalne (np. tylko roszczenia pieniężne, tylko roszczenia wynikające ze zobowiązań umownych itp.)?

Postępowanie nakazowe ma zastosowanie do bezspornych, ustalonych i wymagalnych roszczeń o wykonanie zobowiązań do zapłaty określonych kwot pieniężnych na mocy umowy cywilnoprawnej, w tym umów zawartych między przedsiębiorcą a instytucją zamawiającą, potwierdzonych w dokumencie lub wynikających z ustawy, rozporządzenia lub innego aktu, uznanych przez strony poprzez złożenie podpisu lub za pośrednictwem innych środków dopuszczalnych na mocy prawa. Zakres niniejszej sekcji nie obejmuje roszczeń zgłoszonych przez radę wierzycieli w postępowaniu upadłościowym.

1.1.2 Czy istnieje górny pułap wartości roszczenia (wartości przedmiotu sporu)?

Nie.

1.1.3 Czy skorzystanie z postępowania jest fakultatywne czy obligatoryjne?

Postępowanie nakazowe jest fakultatywne, a zainteresowana strona może zwrócić się do sądu na podstawie przepisów ogólnych.

Postępowanie nakazowe jest postępowaniem odrębnym, które jest znacznie prostsze niż postępowanie zwykłe i które umożliwia wierzycielowi uzyskanie tytułu wykonawczego na innych warunkach niż warunki określone w kodeksie postępowania cywilnego.

Co więcej, jeżeli wniesiony przez dłużnika sprzeciw od nakazu zapłaty jest uzasadniony, sąd może oddalić pozew wierzyciela wydając prawomocne orzeczenie.

Wierzyciel może wytoczyć powództwo w trybie zwykłym, jeżeli: sąd odrzuci pozew o wydanie nakazu zapłaty; jeżeli sąd wyda nakaz zapłaty w odniesieniu do części roszczeń – wówczas można wytoczyć powództwo w trybie zwykłym w celu zobowiązania dłużnika do spłaty pozostałej części długu; lub jeżeli nakaz zapłaty został uchylony.

1.1.4 Czy możliwe jest zastosowanie postępowania, jeżeli pozwany mieszka w innym państwie członkowskim lub w państwie trzecim?

Tak. W nowym kodeksie postępowania cywilnego nie wprowadza się rozróżnienia ze względu na miejsce zamieszkania pozwanego – postępowanie nakazowe wszczyna się niezależnie od tego, czy pozwany zamieszkuje w innym państwie członkowskim czy w państwie trzecim.

1.2 Sąd właściwy

Pozew o wydanie nakazu zapłaty można wnieść do sądu właściwego w pierwszej instancji. W przypadku nakazu zapłaty sędzia bada właściwość sądu z urzędu.

Czy postępowanie to podlega przepisom ogólnym dotyczącym właściwości sądów (w takim razie można podać łącznie do tej sekcji), czy też podlega ono innym zasadom?

Właściwość do rozpoznawania powództw o wydanie nakazu zapłaty ustala się zgodnie z przepisami ogólnymi dotyczącymi właściwości sądów.

Roszczenia o możliwej do oszacowania wartości pieniężnej do 200 000 RON podlegają właściwości sądów rejonowych (*judcători*). Roszczenia o możliwej do oszacowania wartości pieniężnej wynoszącej co najmniej 200 000 RON podlegają właściwości sądów okręgowych (*tribunale*).

Przepisy dotyczące właściwości w postępowaniu nakazowym stanowiącym postępowanie odrębne są uzupełnione przepisami ogólnymi dotyczącymi ustalania właściwości ze względu na wartość przedmiotu sporu.

1.3 Wymogi formalne

1.3.1 Czy skorzystanie ze standardowego formularza jest obowiązkowe? (Jeżeli tak, gdzie można pobrać taki formularz?)

Nie istnieje znormalizowany/standardowy formularz, wierzyciel będący powodem musi jednak spełnić minimalne wymogi formalne pozwu, który musi zawierać szereg elementów, tj.: imię i nazwisko wierzyciela, jego miejsce zamieszkania oraz – w stosownych przypadkach – firmę i adres siedziby; imię i nazwisko dłużnika będącego osobą fizyczną oraz – jeżeli dłużnik jest osobą prawną – jego firmę i adres siedziby oraz, w stosownych przypadkach, numer wpisu do rejestru handlowego lub do rejestru podmiotów prawnych, numer identyfikacji podatkowej oraz rachunku bankowego; należną kwotę; okoliczności faktyczne i podstawę prawną zobowiązań płatniczych; okres, którego dotyczą te zobowiązania, termin płatności oraz wszelkie inne elementy konieczne do ustalenia roszczenia.

Jednocześnie do pozwu należy dołączyć umowę lub wszelkie inne dokumenty wykazujące należne kwoty oraz dowód doręczenia nakazu zapłaty dłużnikowi.

Jeżeli chodzi o doręczenie nakazu, wierzyciel musi zapewnić doręczenie nakazu dłużnikowi za pośrednictwem komornika sądowego (*executori judecătorești*) lub przesyłką poleconą z zadeklarowaną zawartością za potwierdzeniem odbioru, dłużnik natomiast jest zobowiązany do zapłaty należnej kwoty w terminie 15 dni od dnia doręczenia takiego powiadomienia. Doręczenie nakazu powoduje przerwanie biegu terminu przedawnienia.

Pozew oraz załączone do niego dokumenty składa się w tylu egzemplarzach, ile jest stron, plus jeden egzemplarz dla sądu.

1.3.2 Czy istnieje przymus adwokacki?

Nie, nie ma przymusu adwokackiego, skorzystanie z zastępstwa procesowego jest jednak zalecane.

1.3.3 Jak bardzo szczegółowo należy opisać roszczenie?

Minimalne wymogi dotyczące treści wnoszonego pozwu są przewidziane w przepisach prawa. Wierzyciel będący powodem musi wskazać: wartość przedmiotu sporu, okoliczności faktyczne i podstawę prawną zobowiązań płatniczych, okres, którego dotyczą te zobowiązania, termin płatności oraz wszelkie inne elementy konieczne do ustalenia roszczenia.

Jeżeli strony nie ustaliły stawki odsetek z tytułu opóźnienia w płatnościach, zastosowanie będzie miała referencyjna stopa procentowa ustalona przez Narodowy Bank Rumunii. Referencyjna stopa procentowa obowiązująca w pierwszym dniu kalendarzowym półrocza ma zastosowanie w całym półroczu.

Należne odsetki oblicza się w następujący sposób:

w przypadku umów między przedsiębiorcami – od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne;

w przypadku umów między przedsiębiorcą a instytucją zamawiającą, bez konieczności powiadamiania dłużnika o tym, że dopuścił się opóźnienia

w płatności: jeżeli termin płatności wyznaczono w umowie – od dnia następującego po upływie tego terminu; jeżeli terminu płatności nie wyznaczono

w umowie: 30 dni od dnia otrzymania faktury przez dłużnika lub – jeżeli jest to kwestia sporna – 30 dni od dnia przyjęcia towarów lub wyświadczenia usług – lub, jeżeli nakaz zapłaty doręczono przed otrzymaniem towarów / wyświadczeniem usług – po upływie 30 dni od dnia otrzymania towarów / wyświadczenia usług; jeżeli w przepisach lub w umowie przewidziano procedurę odbioru lub kontroli odnośnych towarów lub usług umożliwiającą wydanie deklaracji zgodności takich towarów lub usług, a dłużnik otrzymał fakturę lub nakaz zapłaty w dniu kontroli lub przed tym dniem – po upływie 30 dni od tego dnia; w innych przypadkach – od dnia, w którym zgodnie z prawem uznano, że dłużnik dopuścił się opóźnienia lub nadal opóźnia się z dokonaniem płatności na mocy obowiązujących przepisów.

Wierzyciel może dochodzić dodatkowego odszkodowania z tytułu wszystkich wydatków poniesionych w celu odzyskania należnych mu kwot z tytułu niewywiązania się przez dłużnika z zaciągniętych zobowiązań w terminie.

1.3.4 Czy konieczne jest przedstawienie dowodów pisemnych dotyczących danego roszczenia? Jeżeli tak, jakie dokumenty są dopuszczalne jako dowody?

Tak, umowę lub wszelkie inne dokumenty stanowiące dowód potwierdzający należne kwoty załącza się do pozwu (fakturę, paragon, własnoręczne pokwitowanie itd.). Dowód doręczenia nakazu dłużnikowi należy załączyć do pozwu; uchybienie temu obowiązkowi będzie skutkowało niedopuszczalnością pozwu.

W celu rozpoznania powództwa sędzia wzywa strony do stawienia się przed sądem zgodnie z przepisami dotyczącymi postępowania w trybie pilnym celem przedstawienia wyjaśnień i informacji szczegółowych oraz aby nakłonić dłużnika do spłaty zaległych należności lub nakłonić strony do zawarcia porozumienia dotyczącego sposobów spłaty. Wezwanie do stawienia się przed sądem należy doręczyć zainteresowanej stronie na dziesięć dni przed terminem rozprawy. Odpis pozwu oraz dokumentów złożonych przez wierzyciela należy załączyć do wezwania skierowanego do dłużnika jako dowód wniesienia pozwu. Celem wezwania jest pouczenie dłużnika o możliwości wniesienia sprzeciwu w na co najmniej trzy dni przed terminem rozprawy oraz o tym, że w przypadku niewniesienia sprzeciwu sąd może stwierdzić – biorąc pod uwagę okoliczności sprawy – iż stanowi to uznanie roszczeń wierzyciela. Powód nie zostanie powiadomiony o wniesieniu sprzeciwu, lecz zapozna się z nim w aktach sprawy.

Jeżeli wierzyciel oświadczy, że otrzymał należną płatność, sąd uzna tę okoliczność, wydając orzeczenie kończące postępowanie w sprawie. Jeżeli wierzyciel i dłużnik osiągnęli porozumienie co do płatności, sąd uznaje ten fakt i wydaje postanowienie zatwierdzające ugodę stron (*hotârare de expedient*).

Postanowienie takie jest prawomocne i stanowi tytuł wykonawczy.

Jeżeli sąd, zbadawszy roszczenie w świetle oświadczeń i twierdzeń stron, stwierdzi, że roszczenia wierzyciela są zasadne, wyda nakaz zapłaty określający kwotę i termin zapłaty. Jeżeli sąd – dokonawszy oceny dowodów w sprawie – stwierdzi, że wyłącznie część roszczeń wierzyciela jest zasadna, wyda nakaz zapłaty odnoszący się jedynie do tej części, również wyznaczając termin zapłaty. W tym przypadku wierzyciel może wytoczyć powództwo w trybie zwykłym, aby zobowiązać dłużnika do zaspokojenia pozostałej części roszczenia. Termin zapłaty wniesie co najmniej dziesięć dni, lecz nie będzie dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia nakazu. Sędzia nie wyznaczy innego terminu zapłaty, chyba że strony wyraziły na to zgodę. Nakaz zostanie przekazany stronom obecnym na rozprawie lub doręczony każdej ze stron bez zbędnej zwłoki zgodnie z przepisami prawa.

Jeżeli dłużnik nie zakwestionuje powództwa, wnosząc sprzeciw, nakaz zapłaty zostanie wydany w terminie nie dłuższym niż 45 dni od dnia wniesienia pozwu. Termin ten nie obejmuje okresu koniecznego do doręczenia pism procesowych oraz opóźnienia spowodowanego przez wierzyciela, w tym w wyniku poprawienia lub uzupełnienia pozwu.

1.4 Odrzucenie pozwu

Jeżeli dłużnik wniesie odpowiedź na pozew, sąd ocenia zasadność powództwa na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy oraz wyjaśnień i informacji szczegółowych przedstawionych przez strony. Jeżeli odpowiedź na pozew wniesiona przez dłużnika jest zasadna, sąd oddali pozew wierzyciela, wydając orzeczenie kończące postępowanie w sprawie. Jeżeli argumenty co do istoty sprawy przedstawione przez dłużnika w odpowiedzi na pozew wiążą się z przeprowadzeniem nowych dowodów, a dowody takie byłyby prawnie dopuszczalne zgodnie ze standardową procedurą, sąd odrzuci pozew wierzyciela o wydanie nakazu zapłaty, wydając orzeczenie kończące postępowanie w sprawie. Następnie wierzyciel może wytoczyć powództwo w trybie zwykłym.

1.5 Odwołanie

Dłużnik może wnieść zarzuty od nakazu zapłaty w terminie 10 dni od dnia wydania nakazu lub jego doręczenia dłużnikowi. W tym samym terminie wierzyciel może również wnieść apelację, zwracając się o uchylenie lub zmianę orzeczenia o oddaleniu powództwa o wydanie nakazu zapłaty lub o uchylenie częściowego nakazu zapłaty. Przesłanką wniesienia zarzutów może być wyłącznie niespełnienie przesłanek wydania nakazu zapłaty oraz – w stosownych przypadkach – wystąpienie przyczyn wygaśnięcia zobowiązania po wydaniu nakazu zapłaty. Zarzuty rozpatruje sąd, który wydał nakaz zapłaty, w składzie dwuosobowym. Wniesienie zarzutów nie powoduje zawieszenia wykonania nakazu. Sąd może jednak zawiesić wykonanie na wniosek dłużnika, jednak wyłącznie po złożeniu przez niego kaucji zabezpieczającej, której kwotę wyznaczy sąd. Jeżeli właściwy sąd uwzględni zarzuty w całości lub w części, uchyli nakaz – w stosownych przypadkach – w całości lub w części oraz wyda orzeczenie kończące postępowanie w sprawie.

Jeżeli wierzyciel wniesie apelację, a właściwy sąd ją uwzględni, wyda orzeczenie kończące postępowanie w sprawie, na mocy którego wydany zostanie nakaz zapłaty.

Orzeczenie o odrzuceniu lub oddaleniu apelacji jest prawomocne.

1.6 Sprzeciw

–

1.7 Skutek wniesienia sprzeciwu

–

1.8 Skutek niewniesienia sprzeciwu

1.8.1 Co należy zrobić, aby nakaz zapłaty stał się tytułem wykonawczym?

Nakaz zapłaty jest wykonalny nawet w przypadku wniesienia zarzutów, przy czym tymczasowo korzysta on z przymiotu powagi rzeczy osądzonej do chwili rozpatrzenia zarzutów. Wniesienie zarzutów nie powoduje zawieszenia wykonania nakazu. Sąd może jednak zawiesić wykonanie na wniosek dłużnika, jednak wyłącznie po złożeniu przez niego kaucji zabezpieczającej, której kwotę wyznaczy sąd. Nakaz zapłaty staje się prawomocny w przypadku niewniesienia zarzutów przez dłużnika bądź w przypadku ich odrzucenia lub oddalenia. Jeżeli właściwy sąd uwzględni apelację wniesioną przez wierzyciela, wyda orzeczenie kończące postępowanie w sprawie, na mocy którego wydany zostanie nakaz zapłaty.

Zainteresowana strona może zaskarżyć wykonanie nakazu zapłaty na mocy przepisów ogólnych. Wnosząc środek zaskarżenia, można się powołać wyłącznie na nieprawidłowości w toku postępowania egzekucyjnego oraz przyczyny wygaśnięcia zobowiązania, które powstały po uprawomocnieniu się nakazu zapłaty.

1.8.2 Czy orzeczenie to jest prawomocne czy nadal istnieje możliwość, aby pozwany odwołał się od tego orzeczenia?

Zob. odpowiedź na pytanie 1.8.1.

Ostatnia aktualizacja: 29/03/2022

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.